

Η Σαντορίνη και οι νέες δομές στον Τουρισμό N.4875/2021

ΜΠΕΤΤΥ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πρότυποι Τουριστικοί Προορισμοί Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

- ▶ Είναι προορισμοί που συμβάλλουν στην ενίσχυση της τουριστικής εικόνας της Χώρας και χρήζουν ιδιαίτερης διαχείρισης.

Κριτήρια χαρακτηρισμού

- ▶ τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, το φυσικό και γεωμορφολογικό περιβάλλον, η
- ▶ η δυνατότητα ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού,
- ▶ ο βαθμός επάρκειας και το επίπεδο προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα σε τουριστικές υποδομές, η
- ▶ η αρτιότητα του οδικού δικτύου, η γειτνίαση με λιμένες και αεροδρόμια,
- ▶ Ο λόγος της συνολικής δυναμικότητας του προορισμού σε κλίνες προς τον μόνιμο πληθυσμό στα γεωγραφικά όρια του προορισμού,
- ▶ η μέση ετήσια πληρότητα των τουριστικών καταλυμάτων του προορισμού, καθώς και το
- ▶ το εύρος της τουριστικής περιόδου.

Αλλά:

- ▶ Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να εξειδικεύονται και να προβλέπονται **πρόσθετες ποσοτικές και ποιοτικές προϋποθέσεις**, για τον χαρακτηρισμό μίας περιοχής
- ▶ Προφανώς στόχος είναι να δοθεί έμφαση σε περιβαλλοντικά κριτήρια, όπως πχ η υπέρβαση των αντοχών των υποδομών, οι υπερβολικές συγκεντρώσεις κλπ

Πώς γίνεται ο χαρακτηρισμός;

- ▶ Αίτηση Ο.Τ.Α και εισήγηση Δ/νσης Στρατηγικού Σχεδιασμού του Υπ.Τουρισμού
- ▶ Ο Υπουργός Τουρισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του τουριστικού προορισμού και την εισήγηση της Διεύθυνσης του Υπουργείου του, εκδίδει την απόφαση χαρακτηρισμού της περιοχής ως Πρότυπου Τουριστικού Προορισμού Ολοκληρωμένης Διαχείρισης.
- ▶ Μετά από εισήγηση του Υπουργού Τουρισμού, συστήνεται Διυπουργική Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Πρότυπων Τουριστικών Προορισμών Ολοκληρωμένης Διαχείρισης με Π.Υ.Σ του Ν.4622/2019 άρθρ.8 (Κυβερνητικές Επιτροπές)

Οι Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού DMMO

1. Οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) ή οι Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δύνανται να λειτουργήσουν και ως Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού μετά από απόφαση του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου του οικείου ή των οικείων Ο.Τ.Α. ή του Διοικητικού Συμβουλίου της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (ΠΕΔ) κατά περίπτωση και **τροποποίηση του καταστατικού τους σκοπού** με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων τους.

Οι Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού DMMO (2)

- ▶ 2. Οι ήδη υφιστάμενες κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με εταίρους Ο.Τ.Α. δύνανται να λειτουργήσουν και ως Οργανισμοί Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού

Αρμοδιότητες DMMO

α) Η επιστημονική, συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) για θέματα προβολής και προώθησης ενός προορισμού στην τουριστική αγορά,

β) η προώθηση και η αντικειμενική πληροφόρηση του οικείου Ο.Τ.Α. για το σύνολο του τουριστικού προϊόντος για τον εκάστοτε προορισμό, όπως αξιοθέατα, προσβασιμότητα-μεταφορές, εγκαταστάσεις-διαμονή, τουριστικές υπηρεσίες, δραστηριότητες, βοηθητικές υπηρεσίες,

γ) η δημιουργία, υποστήριξη και εφαρμογή της αναπτυξιακής και τουριστικής πολιτικής του προορισμού,

δ) η μελέτη και παρακολούθηση της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των υποδομών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας,

ε) η εκπόνηση και υλοποίηση στρατηγικού σχεδίου βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και διαχείρισης του προορισμού,

στ) η σύναψη συμβάσεων με φορείς του ιδιωτικού τομέα με σκοπό την τουριστική προβολή του προορισμού

Τι άλλο κάνει ο DMMO;

- ▶ συμπράττει, μέσω σύναψης συμφώνων ποιότητας και μνημονίων συνεργασίας, με επαγγελματικές ενώσεις προσώπων, επιχειρήσεις και φορείς του ιδιωτικού τομέα, καθώς και με συνεργατικούς σχηματισμούς επιχειρήσεων (cluster), με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος μέσω της συνδιαφήμισης, χρηματοδότησης μελετών, διαχείρισης και προβολής του προορισμού εγχώρια και διεθνώς.
- ▶ συνεργάζεται με εξειδικευμένους τουριστικούς οργανισμούς, τουριστικούς πράκτορες (tour operators) και αεροπορικές εταιρίες για την υλοποίηση προγραμμάτων συνδιαφήμισης.

Κι ακόμη....

- ▶ Μπορεί να σχεδιάζει και να εκτελεί δράσεις εθελοντισμού και κοινωνικής ευθύνης σχετικά με τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και τη διατήρηση του οικιστικού και φυσικού περιβάλλοντος του προορισμού και να παρέχει κίνητρα για την προώθηση και τη διαχείριση τοπικών σημάτων ποιότητας.
- ▶ Ανά δύο (2) έτη, συντάσσει έκθεση με αναλυτική αναφορά για την πραγματική κατάσταση του προορισμού και την αναπτυξιακή στρατηγική του

Σύσταση Παρατηρητηρίου

- ▶ Η σύσταση του τοπικού ή περιφερειακού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης είναι **υποχρεωτική** για τους Οργανισμούς Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, ως Πρότυποι Τουριστικοί Προορισμοί Ολοκληρωμένης Διαχείρισης.
- ▶ Εφόσον υφίσταται ήδη τοπικό ή περιφερειακό Παρατηρητήριο στον οικείο Ο.Τ.Α., είναι υποχρεωτική η διασύνδεση μεταξύ τους
- ▶ Το τοπικό παρατηρητήριο δύναται να ενταχθεί στο Δίκτυο Παρατηρητηρίων Βιώσιμης Ανάπτυξης του UNWTO

Τι κάνει το Παρατηρητήριο

- ▶ Αρμοδιότητα του τοπικού ή περιφερειακού Παρατηρητηρίου Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης είναι η μελέτη της τουριστικής αγοράς και η υποστήριξη τεκμηριωμένης δημόσιας πολιτικής για τη λήψη στοχευμένων μέτρων αναπτυξιακού χαρακτήρα στον τομέα του τουρισμού, καθώς και η ανάδειξη των θεματικών ενοτήτων του εγχώριου τουριστικού προϊόντος. Το τοπικό ή περιφερειακό Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης παρακολουθεί τους δείκτες βιώσιμης ανάπτυξης και συντάσσει ετήσια έκθεση.
- ▶ Οι δείκτες βιώσιμης ανάπτυξης ταξινομούνται, ιδίως, σε τρεις πυλώνες: α) οικονομία, β) κοινωνία και γ) περιβάλλον.

Προβλήματα & Δυσλειτουργίες

- ▶ Οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί των ΟΤΑ ασχολούνται με όλους τους τομείς ανάπτυξης και όχι μόνο με τον τουρισμό και **–ρητά- διαχειρίζονται κοινοτικούς πόρους**. Προκειμένου για τους DMMO, η απευθείας διαχείριση κοινοτικών και εθνικών πόρων επιτυγχάνεται, εφόσον ο DMMO προκύψει με τροποποίηση του Καταστατικού Αναπτυξιακού Οργανισμού, διατήρηση των αρχικών σκοπών του και των δυνατοτήτων δράσης του και προσθήκη των σκοπών και δράσεων του DMMO, κάτι που αυτή τη στιγμή φαίνεται δυνατό μόνο για το επίπεδο της Π.Ν.Α
- ▶ Είναι θετικό οι DMMO να μπορούν να διαχειριστούν απευθείας εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, ως φορείς διαχείρισης ή τοπικές ομάδες τύπου Leader. Διότι, **εφόσον όμως διαθέτουν τεχνογνωσία και εμπειρία**, θα μπορούν να επηρεάσουν το σχεδιασμό των σχετικών προγραμμάτων δημόσιων υποδομών και κρατικών ενισχύσεων προς αναγκαίες για τον τουρισμό σε κατευθύνσεις

Προβλήματα & Δυσλειτουργίες (2)

- ▶ **Η μη πρόβλεψη οικονομικών πόρων.** Προβλέπεται μόνο ο DMMO να μπορεί να συμπράττει, μέσω σύναψης συμφώνων ποιότητας και μνημονίων συνεργασίας, **με επαγγελματικές ενώσεις προσώπων, επιχειρήσεις και φορείς του ιδιωτικού τομέα**, καθώς και με συνεργατικούς σχηματισμούς επιχειρήσεων (cluster), με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος μέσω της συνδιαφήμισης, χρηματοδότησης μελετών, διαχείρισης και προβολής του προορισμού εγχώρια και διεθνώς.
- ▶ Όμως η δυνατότητα σύναψης σύμβασης με μεμονωμένες επιχειρήσεις περιορίζει το ρόλο του, ως φορέα σχεδιασμού και προβολής ολόκληρου του προορισμού. Η συνεργασία με τον Ιδιωτικό Τομέα θα έπρεπε να περιορίζεται σε συλλογικούς φορείς ή θυγατρικούς αυτών φορείς και να μην αφορά σε επί μέρους επιχειρήσεις

Προβλήματα & Δυσλειτουργίες (3)

- ▶ Προορισμός στο νομοσχέδιο συνεχίζει να θεωρείται η διοικητική ενότητα.
- ▶ Δεν ορίζεται με ποιο τρόπο οι DMMO σε μια Περιφέρεια θα συνεργάζονται και θα εναρμονίζουν τη δράση τους στο βαθμό που απαιτείται, ενώ υπάρχει στη νομοθεσία αντίστοιχη διαδικασία για το συντονισμό των δράσεων προβολής της Τ.Α με τον ΕΟΤ.
- ▶ Όμως, στο πλαίσιο μιας διοικητικής περιφέρειας, πολύ δε περισσότερο νησιωτικής, όλα τα τμήματα δεν έχουν το ίδιο επίπεδο ανάπτυξης και τις ίδιες ανάγκες προβολής και επομένως υπάρχει κίνδυνος σχεδιασμού, που δεν θα αντιμετωπίζει τις ειδικές ανάγκες ενός νησιωτικού προορισμού από τον DMMO της Περιφέρειας, ούτε τις ανάγκες προβολής, που είναι μεγαλύτερες στο βαθμό, που ο τουριστικός του τομέας είναι αναπτυγμένος

Τέλος.....

- ▶ Ισχύει ότι ένας ΟΤΑ μπορεί να συστήσει ή να μετατρέψει υφιστάμενη εταιρεία σε ΔΜΜΟ (ή και σε ΔΜΜΟ) ή να οργανώσει σε ΔΜΜΟ μια υπηρεσία του Δήμου ή της Περιφέρειας.
- ▶ Το αποτέλεσμα θα κριθεί στην πράξη και θα εξαρτηθεί από την εξασφάλιση **εξειδικευμένου προσωπικού και των αναγκαίων πόρων** . Ο νόμος δεν κάνει μνεία για υποχρέωση πρόσληψης και γενικά χρησιμοποίησης προσωπικού με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία, ενώ όπως σημειώσαμε δεν προβλέπονται, κατά τρόπο υποχρεωτικό οικονομικοί πόροι